

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/264/2018
Identifikačné číslo spisu: 1312203965
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1312203965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W.. Y. C., bytom A., S. XX, zastúpenej JUDr. Tatianou Vorobelovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Bajzova 2, proti žalovaným 1/ J.. K. W., bytom A., S. XX, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kadnárova 83, IČO: 47 232 765, 2/ Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto, so sídlom v Bratislave, Junácka 1, IČO: 00 603 317, za účasti intervenienta na strane žalovanej 1/ Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor, so sídlom v Bratislave, Ružová dolina 27, o určenie neplatnosti nadobudnutia vlastníctva, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 19 C 34/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2018 sp. zn. 4 Co 132/2017 takto

rozhodol:

Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .

Žalovaná 1/, intervenient na strane žalovanej 1/ a žalovaná 2/ majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. mája 2016 č. k. 19 C 34/2012-328 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že nadobudnutie vlastníckeho práva k samostatne stojacej garáži na parcele č. XXXX/X so súpisným číslom XXXXX povolením vkladu do listu vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia M., vlastníčky - žalovanej 1/, je neplatné. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 1/ náhradu trov právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu vo výške 615,12 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Konštatoval, že v predmetnej veci nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže ani prípadné vyslovenie neplatnosti nadobudnutia vlastníctva by nevyriešilo nadobudnutie vlastníctva inej osoby, ak by jej svedčil iný titul nadobudnutia vlastníctva a ak by táto vôbec existovala a ani právne postavenie žalobkyne by sa nijako neovplyvnilo, pretože by nebola účastníkom týchto právnych úkonov. Nesúhlasil s názorom žalobkyne, že v prípade jej úspechu v tomto konaní by musel potom kataster nehnuteľností dať do právneho stavu priebeh právnej hranice medzi pozemkami účastníkov konania v súlade s vytyčovací dokumentáciou

právnej hranice. Bol toho názoru, že hlavný záujem žalobkyne je zrejme náhrada škody, ktorej v tomto konaní sa pre späťvzatie žaloby domáhať nemôže. Táto by mohla byť len predmetom žaloby na plnenie v zmysle § 80 písm. b./ O.s.p. a nie žalobou o určenie v zmysle § 80 písm. c./ O.s.p. Žalobkyňa v danej veci nežiadala plnenie, ale žiadala určenie, ktoré samo vyvolá určité právne následky. V zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. v prípadoch, keď požadované určenie existencie či neexistencie práva či právneho vzťahu medzi účastníkmi má charakter len prejudiciálnej otázky k inému sporu medzi účastníkmi, nebude daný naliehavý právny záujem na takomto určení. Prejudiciálnou otázkou vo vzťahu k vlastníckemu právu žalobcu môže byť v určitých prípadoch platnosť či neplatnosť zmluvy, ktorou sa prevádza vlastnícke právo. Ak si môže súd otázku platnosti či neplatnosti zmluvy posúdiť prejudiciálne, nemôže túto otázku určiť vo výroku svojho rozhodnutia. Ak by súd rozhodol o tom, že nadobudnutie vlastníctva je neplatné, týmto deklaratórnym súdnym rozhodnutím sa spravidla neriešia všetky otázky sporu, predovšetkým s konečnou platnosťou otázka, komu nehnuteľnosť patrí a voči ktorej sa náhrada škody môže uplatňovať. Určenie neplatnosti nemusí znamenať, že účastník je nositeľom práva, ktoré mu malo v dôsledku zmluvy zaniknúť alebo že nie je nositeľom práva, ktoré mal zmluvou nadobudnúť, pretože právo mu mohlo zaniknúť na základe inej právnej skutočnosti, prípadne ho mohol nadobudnúť iným spôsobom. Tvrdenie žalobkyne, že rozsudok v danej veci vyhovujúci podanej žalobe je zákonným predpokladom pre vykonanie obnovy vlastníckeho práva osoby, voči ktorej si v budúcnosti bude uplatňovať náhradu škody, nemal za dôvodné. Žalobu žalobkyne pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zamietol bez toho, aby sa otázkou nadobudnutia vlastníctva žalovanou 1/ vôbec zaoberal. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) podľa zásady úspechu v spore a žalovanej 1/, úspešnej v konaní, priznal ich náhradu spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia advokátom.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 24. januára 2018 sp. zn. 4 Co 132/2017 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“). Žalovanej 1/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu; žalovanej 2/ a intervenientovi na strane žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Dôvodil, že v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. je z hľadiska procesného základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie skutočnosť, že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku). Súd prvej inštancie správne konštatoval, že určením neplatnosti nadobudnutia vlastníctva žalovanou 1/ by sa spor nevyriešil a právne postavenie žalobkyne by sa tým nezmenilo; nemožno prisvedčiť žalobkyňu, že rozsudok v danej veci vyhovujúci podanej žalobe je zákonným predpokladom pre vykonanie obnovy vlastníckeho práva osoby, voči ktorej si v budúcnosti bude uplatňovať náhradu škody. Ak si môže súd otázku platnosti či neplatnosti zmluvy posúdiť prejudiciálne (v danom prípade nadobudnutie vlastníckeho práva po jej starých rodičoch žalovanou 1/ darovacou zmluvou), nemôže túto otázku určiť vo výroku svojho rozhodnutia. Možno tak žalovať priamo na určenie vlastníckeho práva žalobcu s tým, aby si súd prejudiciálne posúdil otázku platnosti či neplatnosti zmluvy. V takýchto prípadoch naliehavý právny záujem na samostatnom určení platnosti či neplatnosti zmluvy daný nebude. Na základe rozsudku súdu o platnosti, resp. neplatnosti nadobudnutia vlastníctva by nemohlo dôjsť k zápisu vlastníckeho práva inej osoby, voči ktorej by sa mohla žalobkyňa domáhať náhrady škody žalobou na plnenie, čo prezentuje ako naliehavý záujem. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že podľa § 5 ods. 2 Katastrálneho zákona záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Ide o druh zápisu do katastra nehnuteľností, ktorý nemá právotvorný, ale iba evidenčný charakter. Údaje o právach zaznamenaných do katastra sa týkajú právnych vzťahov, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli mimo sféry pôsobenia správy katastra na základe iných právnych skutočností. Údaje o právnych vzťahoch sa záznamom zapisujú do katastra nehnuteľností na základe verejných listín a iných listín, ktoré podľa príslušných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú práva k nehnuteľnostiam. Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v predmetnej veci

žalobkyňa neodstránila ani v odvolacom konaní.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Naplnenie predmetného dovolacieho dôvodu vidí žalobkyňa v tom, že odvolací súd nesprávne posúdil otázku preukázania naliehavého právneho záujmu, a teda nesprávne žalobu zamietol. Keďže existuje rozpor medzi údajmi zapísanými v katastri nehnuteľností a skutočným vlastníctvom žalobkyne, naliehavý právny záujem žalobkyne na predmetnom určení je daný. Uviedla, že súdna prax sa ustálila na názore, že určovacia žaloba je prípustná pri spornosti práv k nehnuteľnostiam evidovaným v katastri nehnuteľností, ak rozsudok vyhovujúci žalobe môže privodiť zosúladenie evidovaného a právneho vzťahu. Žalobkyňa má na predmetnom určení naliehavý právny záujem najmä preto, lebo bez tohto určenia je ohrozené jej vlastnícke právo a práve výrok súdu o určení neplatnosti nadobudnutia vlastníctva žalovanou 1/ by toto ohrozenie a neistotu žalobkyne odstránil bez toho, aby ukladal nejaké povinnosti. Podľa žalobkyne je z obsahu spisu nesporné, že určovací výrok súdu by vytvoril pevný základ pre právne vzťahy medzi žalobkyňou a žalovanou 1/, pričom by nebolo potrebné podávať žalobu na plnenie ani žiadne iné žalobné návrhy. Žalobkyňa namieta tiež jej uvedenie do omylu súdom prvej inštancie, keďže sa podľa nej podrobne zaoberal meritom vecí, v dôsledku čoho bola presvedčená, že otázku preukázania naliehavého právneho záujmu vyriešil kladne. Ak existencia naliehavého právneho záujmu je predpokladom určovacej žaloby a musí byť daná už na začiatku sporu, podľa žalobkyne ju súd prvej inštancie mal na túto skutočnosť upozorniť, poučiť ju o správnom znení petitu a poskytnúť jej lehotu na odstránenie tohto nedostatku žaloby; žalobkyňa je presvedčená, že uvedeným konaním, resp. nekonaním jej súd odňal možnosť konať pred súdom. Žalobkyňa ďalej sponchybňuje subjektívnu nestrannosť a nezávislosť členky senátu odvolacieho súdu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej, pretože v roku 2003 rozhodla spor v inej veci, kde stranami boli žalobkyňa a žalovaná 1/, ako i nestrannosť a nezaujatosť ďalšej členky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej z dôvodu, že je dcérou bývalého starostu Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto a tiež preto, že bola podľa žalobkyne „dosadená“ do senátu odvolacieho súdu v inej veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave, kde stranami boli opäť žalobkyňa a žalovaná 1/. Má za to, že odvolací súd jej potvrdením rozsudku súdu prvej inštancie odobral vlastnícke právo, čím porušil jej základné práva, ktoré jej garantuje Ústava Slovenskej republiky, ako aj Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z týchto dôvodov dovolateľka žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedla, že hoci žalobkyňa založila podané dovolanie na dôvode podľa § 420 písm. f/ CSP, namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 CSP) ohľadom existencie či neexistencie naliehavého právneho záujmu. Dovolateľka si je však zjavne vedomá skutočnosti, že žiaden dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP neexistuje, keďže súdy nižších inštancií rozhodli v zhode s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ide o jednotnú rozhodovaciu prax a už vôbec nemožno hovoriť o tom, že by otázka naliehavého právneho záujmu nebola riešená v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu. Navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritorný dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu

spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 18/2018, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 209/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. V danom prípade dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobkyne, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti

najzávažnejšie procesné nesprávosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

16. Dovolateľka tvrdí, že tým, že súd prvej inštancie neupozornil žalobkyňu na existenciu naliehavého právneho záujmu ako predpokladu určovacej žaloby, nepoučil ju o správnom znení petitu a neposkytol jej lehotu na odstránenie tohto nedostatku žaloby, odňal jej možnosť konať pred súdom.

17. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie poučovaciu povinnosť súdu upravoval § 5 O.s.p., v zmysle ktorého súdy poskytovali pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach. Z uvedenej dikcie jednoznačne vyplýva, že poučenie o otázkach hmotného práva nebolo prípustné. Ak bolo podanie účastníka nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné, súd podľa § 43 ods. 1 O.s.p. mal povinnosť vyzvať účastníka na odstránenie týchto väd podania a zároveň v uznesení uviesť, ako treba úpravu alebo doplnenie vykonať. Keďže ustanovenie § 43 ods. 1 O.s.p. je špeciálne vo vzťahu k ustanoveniu § 5 O.s.p., nejde o procesnú reflexiu generálnej poučovacej povinnosti v konkrétnom ustanovení, ako je to v iných prípadoch. Ustanovenie § 43 ods. 1 O.s.p. sa aplikovalo iba v prípadoch, ak podanie účastníka nespĺňalo základné predpoklady, ktoré zákon pre všeobecné podanie či podanie konkrétneho druhu ustanovoval. Ak by však nesprávnosť, neúplnosť či nezrozumiteľnosť podania spočívala vo svojej podstate v hmotnoprávných otázkach, súd nemohol v uznesení podľa § 43 ods. 1 O.s.p. uviesť, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať, pretože by už išlo o poučenie o otázkach hmotného práva. Uvedené platilo rovnako i pri tzv. žalobnom petite, žalobnej žiadosti, v ktorej je koncentrovaný predmet konania vymedzený žalobcom. Súd odstraňoval len vady podľa § 43 ods. 1 O.s.p., to znamená, že neskúmal otázku prípadnej vecnej legitimácie a ani otázku prípadnej materiálnej vykonateľnosti petitu navrhnutého účastníkom, keďže táto otázka je svojou povahou spravidla hmotnoprávna, a teda jej skúmanie zo strany súdu bolo neprípustné. V danom prípade je takouto hmotnoprávnou otázkou existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti nadobudnutia vlastníctva k samostatne stojacej garáži žalovanou 1/.

18. Postupom, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo preto dôjsť k znemožneniu uskutočnenia dovolateľke patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd poznamenáva, že dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť. Pokiaľ dovolateľka uvedenú námietku mohla uplatniť už v odvolaní, ale tak neurobila, nemôže byť relevantná pre založenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (por. R 39/1993).

19. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia § 420 písm. e/ CSP, keď namieta nesprávne zloženie senátu odvolacieho súdu, má pochybnosti o nestrannosti a nezávislosti dvoch členiek senátu odvolacieho súdu. Dovolací súd uvádza, že táto jej

námietka je zjavne nenáležitá, pretože nemá základ v ustanovení § 49 CSP. Podľa § 49 CSP k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania sporu môže dôjsť len vtedy, a/ keď ich pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať, alebo b/ ak sudca prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštalácie. Dovolateľka námietku podľa § 420 písm. e/ CSP však spája s postupom a rozhodovaním sudcu v (inom) konaní a s jeho právnym názorom na prejednávanú vec. V postupe sudcu pri prejednávaní konkrétnej veci a v jeho rozhodnutí o predmete sporu sa prejavuje samotný výkon súdnictva, z povahy ktorého vyplýva, že sám osebe nemôže zakladať zaujatosť sudcu. Dovolateľkou namietané skutočnosti v zmysle ustanovení CSP nie sú spôsobilé privodiť vylúčenie sudcu z konania pre jeho zaujatosť (v zmysle § 53 ods. 3 CSP súd na takúto námietku neprihliada) a v tomto dôsledku nie sú ani spôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. e/ CSP, pretože základom pre vylúčenie sudcu a zároveň základom vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. e/ CSP môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však to, že účastník sa nestotožňuje s postupom sudcu v konaní, s jeho právnym názorom a jeho rozhodovaním. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka neopodstatnene namieta, že v konaní rozhodovala vylúčená sudkyňa, resp. sudkyne (§ 420 písm. e/ CSP).

20. Hoci žalobkyňa založila podané dovolanie na dôvode podľa § 420 písm. f/ CSP, z obsahu jej dovolania vyplýva, že namieta najmä nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 CSP).

21. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

23. Dovolací súd zdôrazňuje, že dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu (t. j. právnu otázku, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej). Právna otázka, na vyriešenie ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Samotné polemizovanie dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

24. V danom prípade dovolateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, pri vymedzení dovolacieho dôvodu v zmysle tohto ustanovenia vôbec nekonkretizovala právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ani neuviedla právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Len strohé konštatovanie nesprávnosti právneho posúdenia veci významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP. Vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, ktoré dovolateľka predkladá vo svojom dovolaní a ktoré z obsahu jej dovolania možno vyvodiť, nezodpovedá spôsobu vymedzenia v zmysle § 431 až § 435 CSP. Absenciu takejto náležitosti považuje Civilný sporový poriadok za dôvod pre odmietnutie dovolania (§ 447 písm. f/ CSP).

25. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. e/ a f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 CSP, odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v ktorom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

26. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.